

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA, JUSTÍCIA I RELACIONS AMB LES CORTS

24448 *Reial decret 1061/2025, de 26 de novembre, pel qual es modifica l'Estatut orgànic de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, aprovat pel Reial decret 215/2014, de 28 de març.*

Les institucions fiscals independents exerceixen un paper essencial en la supervisió de les finances públiques, ja que aporten anàlisis tècniques rigoroses, independents i accessibles que enforteixen la sostenibilitat fiscal i la qualitat del debat pressupostari. La Directiva (UE) 2024/1265 del Consell, de 29 d'abril de 2024, per la qual es modifica la Directiva 2011/85/UE del Consell, de 8 de novembre de 2011, sobre els requisits aplicables als marcs pressupostaris dels estats membres, reconeix aquest paper reforçat, i promou la consolidació d'un marc institucional que combini una autonomia operativa que reforci la independència institucional, amb mecanismes efectius de transparència i control extern. En aquest context, la independència no s'ha d'entendre com una exempció de responsabilitat, sinó com una corresponsabilitat davant la societat i les institucions democràtiques, que s'articula mitjançant la rendició de comptes estructurada, periòdica i pública.

Aquest Reial decret té per objecte la modificació de l'Estatut orgànic de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal (d'ara endavant, AIREF), aprovat pel Reial decret 215/2014, de 28 de març, amb la finalitat d'introduir una disposició expressa relativa a l'avaluació externa del seu funcionament, en línia amb els principis de qualitat institucional, rendició de comptes i independència funcional que regeixen la seva activitat. Per a això aquest Reial decret introdueix una única modificació per incorporar un nou apartat 6 a l'article 5 de l'Estatut, dedicat a la programació de l'activitat institucional. Mitjançant aquest precepte s'estableix l'obligació que l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal se sotmeti, amb caràcter periòdic, a una avaluació externa independent de les seves funcions, organització, qualitat tècnica i compliment efectiu dels seus fins, feta per avaluadors independents.

Aquesta provisió normativa respon, en primer lloc, a la necessitat de transposar l'article 8 bis.4.e) de la Directiva, que exigeix als estats membres reforçar la governança de les seves institucions fiscals independents, incloent-hi la garantia d'avaluacions externes regulars que contribueixin a l'enfortiment de la seva independència, fiabilitat i utilitat pública.

A més de la dimensió normativa europea, aquesta reforma incorpora una bona pràctica internacional àmpliament reconeguda. Així ho estableix el principi 9 dels «Principis per a les institucions fiscals independents» de l'Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic, que recomana expressament que les institucions fiscals independents desenvolupin mecanismes d'avaluació externa, a càrrec d'experts independents, com a fórmula per revisar la qualitat de la feina i assegurar-ne la credibilitat tècnica. Aquesta recomanació ha estat reiteradament avalada per la Xarxa d'Institucions Fiscals Independents de la Unió Europea.

La modificació troba també la seva justificació en l'experiència acumulada per l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, que ha promogut, amb caràcter voluntari, avaluacions externes efectuades per experts independents.

Aquesta modificació es porta a terme mitjançant un reial decret, en desplegament del que preveu la disposició final quarta de la Llei orgànica 6/2013, de 14 de novembre, de creació de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, que habilita el Govern per aprovar l'Estatut orgànic de l'organisme. La matèria regulada –l'avaluació externa de

caràcter tècnic i organitzatiu— no forma part de les reservades a llei orgànica en virtut de l'article 81 de la Constitució espanyola, per la qual cosa no afecta el nucli essencial de les funcions que asseguruen la independència funcional de l'organisme. Es tracta d'una regulació instrumental que, sense alterar el règim legal vigent, el desplega en el pla organitzatiu i metodològic, en l'exercici de la potestat reglamentària que té reconeguda el Govern.

En aquest context, aquest Reial decret transposa formalment al dret nacional el que preveu l'article 8 bis.4.e) d'aquesta Directiva sobre l'exigència que les institucions fiscals independents se sotmetin a avaluacions externes periòdiques fetes per avaluadors independents.

A aquest efecte, la norma compleix amb els principis de bona regulació, tal com estableix l'article 129 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques. En concret, es compleixen els principis de necessitat i eficàcia, atesa l'obligatorietat de transposar a la normativa nacional la Directiva (UE) 2024/1265 del Consell, de 29 d'abril de 2024, que modifica la Directiva 2011/85/UE del Consell. La norma és coherent amb el principi de proporcionalitat, ja que conté la regulació imprescindible per transposar els objectius esmentats prèviament. Igualment, s'ajusta al principi de seguretat jurídica, que constitueix una de les raons que justifica la seva aprovació, per la qual cosa és coherent amb la resta de l'ordenament jurídic. Quant al principi de transparència, aquesta norma defineix clarament els seus objectius, reflectits tant en aquesta part expositiva com en la Memòria de l'anàlisi d'impacte normatiu i, així mateix, es publica en el «Butlletí Oficial de l'Estat» per al seu coneixement general. Finalment, en relació amb el principi d'eficiència, la norma no imposa càrregues administratives per a la ciutadania.

Durant la tramitació d'aquest Reial decret, d'acord amb el que preveu l'article 8.2 de la Llei orgànica 6/2013, de 14 de novembre, s'ha sol·licitat un informe a la persona titular de la presidència de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal que va ser emès i les observacions del qual van ser incorporades convenientment. Així mateix, s'han sol·licitat i emès informes a les secretaries generals tècniques del Ministeri d'Hisenda i del Ministeri per a la Transformació Digital i de la Funció Pública. Finalment, el Consell d'Estat va emetre un dictamen en aplicació del que estipulen els apartats 2 i 3 de l'article 22 de la Llei orgànica 3/1980, de 22 d'abril, del Consell d'Estat.

Aquest Reial decret s'elabora de conformitat amb l'habilitació conferida a l'efecte per l'article 8.2 i la disposició final quarta de la Llei orgànica 6/2013, de 14 de novembre, de creació de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal.

En virtut d'això, a proposta conjunta de la vicepresidenta primera del Govern i ministra d'Hisenda i del ministre per a la Transformació Digital i de la Funció Pública, d'acord amb el Consell d'Estat, i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 25 de novembre de 2025,

DISPOSO:

Article únic. *Modificació de l'Estatut orgànic de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, aprovat pel Reial decret 215/2014, de 28 de març.*

Es modifica el títol, i s'afegeix un nou apartat 6 a l'article 5 de l'Estatut orgànic de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, aprovat pel Reial decret 215/2014, de 28 de març, amb la redacció següent:

«Article 5. *Programació i avaluació externa.*»

«6. L'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal és objecte d'una avaluació externa independent, que ha de complir els requisits següents:

a) S'ha d'efectuar almenys cada sis anys, i ha d'analitzar aspectes funcionals i institucionals rellevants per al compliment efectiu del seu mandat en el marc de la

normativa nacional i europea, tenint en compte els principis i les regles d'actuació que estableix el dret de la Unió Europea per a les institucions fiscals independents, així com les bones pràctiques en l'àmbit internacional.

b) La persona titular de la presidència de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal, amb la deliberació prèvia del Comitè Directiu, ha d'aprovar el sistema de selecció dels avaluadors externs independents, que ha de garantir la transparència del procés i l'absència de conflictes d'interès.

c) Els resultats de l'avaluació, que inclouen recomanacions, s'han de recollir en un informe, que s'ha de publicar a la pàgina web de l'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal. Aquestes recomanacions s'han de sotmetre al principi de complir o explicar i són objecte de seguiment transparent en aquesta pàgina web.»

Disposició final primera. *Incorporació del dret de la Unió Europea.*

Mitjançant aquest Reial decret s'incorpora al dret espanyol l'article 8 *bis*.4.e) de la Directiva 2011/85/UE del Consell, de 8 de novembre de 2011, sobre els requisits aplicables als marcs pressupostaris dels estats membres, en la redacció que en fa la Directiva (UE) 2024/1265 del Consell, de 29 d'abril de 2024.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

26 de novembre de 2025.

FELIPE R.

El ministre de la Presidència, Justícia i Relacions amb les Corts,
FÉLIX BOLAÑOS GARCÍA